

Biologische geitenhouders verkopen zelf melk

Wilma Wolters

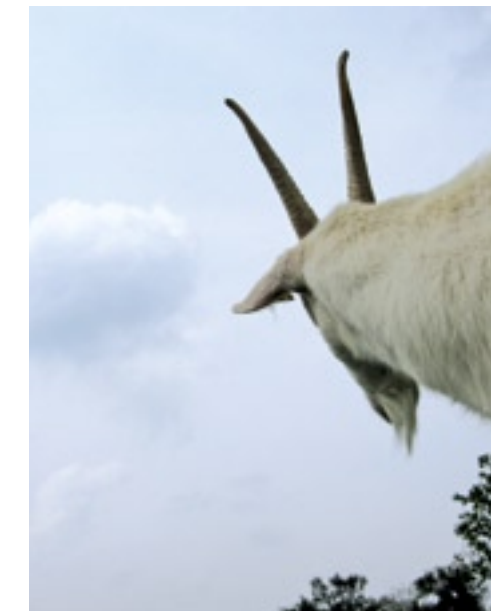
Vanaf juli 2009 verzamelt een aantal geitenhouders hun melk en verkoopt die vervolgens zelf. De afzet heeft even moeten wennen, maar loopt nu. Het aantal geitenhouders ligt op twintig, maar is groeiende. Lof dus voor de initiatiefnemers. En dat de coöperatie eigenlijk uit nood is geboren, daar willen de bestuursleden al niets meer over horen.

Ik noem het nu even, en daarna gaan we het over positieve dingen hebben”, begint Heinie Alting, voorzitter van de Organic Goat milk Cooperation en geitenhouder in het Groningse Sellingeren. “Al jaren produceren we onder de kostprijs en begin 2009 zeiden de melkafnemers dat de melkprijs nog verder naar beneden moest.” Voor een aantal biologische geitenhouders was dat aanleiding om zelf een stapje verder te willen doen in de keten. “We besloten er dichter op te gaan zitten en als boeren zelf onze melk te gaan verkopen. We zamelen nu zo’n 80 procent van de biologische geitenmelk in Nederland in.” Op dit moment zet de coöperatie een groot gedeelte van de melk in Frankrijk af.

Vraag en aanbod afstemmen

Op dit moment is er nog steeds veel voorraad van biologische geitenmelkproducten, weten de bestuursleden van de coöperatie. In de loop van 2010 zal die voorraad moeten slinken. “Juist om zulke situaties te voorkomen, is er nu de coöperatie”, zegt Alting. “Nu we als boeren zelf verkopen is dat onze kracht,

maar voelen we ook zelf direct de pijn. Als er te veel melk is, geven we dat onmiddellijk door aan de leden en zullen die de productie drukken. Zo kunnen we veel directer vraag en aanbod sturen en op die manier de prijs op een aanvaardbaar niveau houden.” Dat klinkt toch een beetje als kritiek op de bestaande verwerkers. Wat vinden zij van de ontwikkeling? Ben Wevers van Rouveen reageert gelaten: “Ik kan er niet zoveel van zeggen. Als zij willen sturen, moeten ze maar sturen. Maar in hoeverre zal een vrije ondernemer zich door die oproep laten leiden?” De coöperatie stelt nu dus ook zelf de prijs vast. “We baseren onze vraagprijs op de markt, op vraag en aanbod. Iedereen in de keten mag er wat aan verdienen, en wij ook.” De bestaande melkverwerkers raakten vorig jaar ineens een belangrijk deel van hun melk kwijt. Bij CZ Rouveen zou het gaan om 2,8 miljoen kg melk. Toch zegt Ben Wevers van Rouveen dat dat geen problemen opleverde voor Rouveen. “Nee. Iedereen in de markt lost zijn eigen problemen op. Rouveen heeft nu geen tekort aan biologische geitenmelk en ik voorzie dat ook niet voor de toekomst.”

Wat hij dan precies heeft gedaan om te voorkomen dat er een probleem ontstond, daar draait hij wat omheen. “De markt laat zich niet dwingen.” En wat vindt Wevers eigenlijk van het initiatief? “Ik heb daar niet zoveel van te vinden. De geitenhouders zijn er vrij in om dat te doen. Maar voor de sector vind ik het geen goede ontwikkeling. In moeilijke tijden kun je de krachten volgens mij beter bundelen.” Wel geeft Wevers toe dat het hem enigszins verbaasde dat er dergelijke plannen leefden onder geitenhouders. “Maar daar lagen andere ideeën aan ten grondslag, met name onvrede bij diverse andere verwerkers.” Alting weet te vertellen dat de coöperatie in het begin op weerstand stuitte bij de verwerkers, omdat hun handel wegviel. “Maar die weerstand is er nu al niet meer. Ze weten dat als ze melk willen, ze bij ons moeten zijn.”

Enthusiasme

De ideeën van de coöperatie klinken veelbelovend, maar het leiden van een coöperatie vraagt van de bestuursleden heel andere capaciteiten dan het melken van geiten. Beschikken zij daarover? Alting: “We hebben met de biologische geitenhouders zo’n uniek clubje mensen bij elkaar. Iedereen wordt bij ons met zijn naam aangesproken en er wordt naar je geluisterd. Ze zijn stuk voor stuk enthousiast, positief en heel open over hun bedrijf. Toch zijn we heel verschillend. De een kan goed onderhandelen, de ander kan plannen als de beste, een derde heeft boek-

houdkundige vaardigheden. Binnen het bestuur heeft eenieder zo als vanzelf die taken gekregen die hem liggen.” Een van de meest enthousiaste bestuursleden is misschien wel Cor Struik, geitenhouder op het Zuid-Hollandse eiland Goeree-Overflakkee. Waar die gedrevenheid vandaan komt? “Een klein gedootje goed bedreven doet een gezin in vreugde leven”, aldus Struik. Hij is verantwoordelijk voor de verkoop. Hij heeft goede kijk op de markt en een duidelijke visie. “De afzet van biologische geitenmelk in Nederland moet groeien. Daar werken we nu hard aan door een netwerk op te bouwen en zelf op pad te gaan. De afzet gaat groeien, nu zitten we in een crisis, maar daarna gaan mensen wel weer bio consumeren.” Volgens Struik is het een groot voordeel dat de coöperatie uit alleen geitenhouders bestaat. “Het werkt; van een boer kopen. Als ik aan mensen van Albert Heijn of C1000 vraag mijn product af te nemen, kan ik het beste als boer komen.”

Langetermijndenken

De crisis en de Q-koorts maken dat het niet de meest ideale starttijd is voor een geitenmelkcoöperatie. Maar de heren weten dat je er met kortetermijndenken niet komt. Struik: “We moeten een langetermijnvisie hebben. In de toekomst zou ik graag niet alleen de melk, maar ook zelf producten afzetten. Misschien moeten we zelf nog een schakel toevoegen en iemand bijvoorbeeld

karnemelk en yoghurt laten maken. We zouden een half miljoen liter zelf kunnen houden en daar producten van kunnen maken onder een eigen logo. Dat is ook goed voor de naamsbekendheid.” Aan moed en motivatie ontbreekt het de initiatiefnemers van de Organic Goat milk Cooperation duidelijk niet. Dat moet dus bijna wel een aanvaardbare prijs opleveren. Toch? “Als we nu geen goede melkprijs krijgen, hebben we dat aan onszelf te wijten.”

Bestuur

Het bestuur van de Organic Goat milk Cooperation bestaat uit louter geitenhouders:

Voorzitter	Heinie Alting uit Sellingeren
Vicevoorzitter	Jan Dijkstra uit Wijsen
Penningmeester	Joost Tuenter uit Westerlee
Secretaris	Ingrid van der Bruggen uit Tilburg
Verkoop	Cor Struik uit Dirksland
Kwaliteit	Roelhof Stelma uit Fochteloo
Logistiek	Gerrit Verhoeven uit Biezenmortel

Daarnaast neemt Elda ICT & Service de administratie op zich en verzorgt De Looy Transport het vervoer van de melk. Meer informatie is te vinden op www.organicgoatmilkcooperation.com.

Foto's: Organic Goat Milk Cooperation